

Replik fra to forfattere

Historie

Debatindlæg_ **Dato_** 25. okt 2017

Det var beskæmmende at læse Morten Lassens anmeldelse af vores bog ‘Historie. Metode – teori – filosofi’ i Gymnasieskolens spalter.

Anmeldelsen er skrevet af en anmelder, der hverken har læst bogen eller gidet at sætte sig ind i dens grundlæggende præmisser. Men værst er det, at anmeldelsen, i lighed med flere andre af Morten Lassens anmeldelser, er skrevet, som var bogen rettet imod det historieinteresserede almene marked, og den kritik, der med frenetisk animositet regner ned over bogen, er skrevet på dette grundlag. Bogen er selvsagt ikke rettet imod det almene marked, men mod gymnasieelever. Ikke imod deres lærere, for hvem alt i bogen naturligvis er kendt stof, men forudsætningsløse gymnasieelever, der skal have præsenteret historiefagets historie, metode, teori og filosofi på kun lidt over 100 sider.

Lassen lægger ud med at beklage, at vores historieforståelse er centreret omkring historiefaget i gymnasiet! Jamen, er det overhovedet gået op for Lassen, at denne bog faktisk handler om historiefaget i gymnasieskolen?

Lassen forstår ikke, at mange af vore eksempler centrerer sig omkring 2. verdenskrig. Det er såmænd ikke, fordi vi aldrig har læst en historiebog om andre emner – men fordi vi ønsker at bruge eksempler, som læreren kan forvente allerede er kendte af eleverne. Eksemplerne skal bruges, når teorien skal forstås. Historieteori kan være vanskelig nok at forstå, uden at læreren også skal forklare den historiske kontekst bag eksemplet. Derfor vælger vi i dette bogenbrev at

HJEMMESIDEN BRUGER COOKIES

Nogle bruges til statistik og andre sættes af tredjeparts tjenester. Ved at klikke videre accepterer du brugen af cookies. [Læs mere.](#)

OK

forståelse af, at der i historieskrivning ofte er en narrativ struktur, som man bør være opmærksom på. Atter er det tydeligt, at Lassen ikke har læst bogen, men blot skimmet den.

Hvad værre er, så henter Lassen på uvederhæftig vis sine citater ude af kontekst, fx når han forsøger at få det til at se ud som om, at bogen ikke forklarer begrebet historiefilosofi. Der gøres meget nøje rede for, hvad vi mener forskellen mellem historieteori og historiefilosofi er. Formålet har været at gøre dette forståeligt for elever i en 2g-klasse, måske endda en 1g-klasse. Formålet har naturligvis ikke været at sætte en ny dagsorden for historiefilosofibegrebet på dansk grund.

Allerværst er nok, at Lassen har læst bogen så overfladisk, at den centrale pointe slet ikke står klart for ham – det er muligvis derfor, at Lassen føler sig så forvirret. Lassen kan ikke finde et kapitel om historisk metode, skriver han. Dette til trods for, at bogen naturligvis er struktureret på samme måde som titlen: metode, teori og filosofi.

Og så til den mest bizarre kritik: at vi mener, at historie kun handler om kildeanalyse.

Hele bogens omdrejningspunkt er, at historie ikke må forfalde til blot at være kildeanalyse. Det er selve bogens budskab, som det også tydeliggøres på bagsideteksten og i indledningen, at historie er andet og mere end blot kildeanalyse. Men af den grund skal der naturligvis ikke mangle et kapitel om kildeanalyse. Det får Lassen til at udbryde: ”Det er åbenbart det man gør i historiefaget, man analyserer kilder”. Det er pinligt og dumt, at Lassen er ude af stand til at læse bogen og forholde sig til den, som det produkt den er: en bog rettet til gymnasieelever og ikke til historikere.

Hvad er formålet med anmeldelser af fagligt materiale i et fagblad, hvis bøgerne ikke anmeldes med henblik på den brug, der skal gøres af dem? Og hvad er formålet med en anmeldelse skrevet af en anmelder, der tydeligvis kun har bladret lidt på må og få?

Mikkel Thrane Lassen og Niels Ejgil Trebbien Dybbro

Kommentarer

1

Skriv kommentar *

HJEMMESIDEN BRUGER COOKIES

Nogle bruges til statistik og andre sættes af tredjeparts tjenester. Ved at klikke videre accepterer du brugen af cookies. [Læs mere.](#)

OK

25. okt 2017

Morten Lassen

Svar til Mikkel Thrane og Niels Ejgil Trebbien Dybbro

Jeg skal meget beklage, at I opfatter min anmeldelse som ”beskæmmende” og kritikken som ”bizar”, men når nu I rent faktisk ikke forholder jer til kritikken, men blot anklager mig for enten at have misforstået bogen eller ikke engang at have læst den, så vil jeg gerne uddybe den. Forhåbentlig kunne vi få en ordentlig debat, og ikke bare mudderkastning.

Naturligvis er jeg opmærksom på, at bogen er rettet mod gymnasieskolen, det skriver jeg allerede i den første sætning, men min kritik retter sig mod jeres – i mine øjne gammeldags - opfattelse af historie, som tilsyneladende er noget som kun finder sted i et klasselokale. Det jeg eftersøger er en inddragelse af elevernes livsverden, af den form for historiebrug vi møder i hverdagen, i slægtshistorien, i historien som identitet, som argument, som underholdning etc. Alt det som den nye reform nu sætter fokus på, frem for at uddanne små historikere. Så jo, jeg ved godt at bogen er ikke rettet mod fagfolk. I fastslår tidligt i bogen: ”Målet med historie er ikke at blive klogere på fortiden for fortidens egen skyld, men målet er at forstå og forklare den verden, vi lever i.” Helt enig, det bruger vi også historien til. Men når vores kursister dykker ned i serier som Vikings og dyrker middelalderen så slår normative udsagn som dette slet ikke til. Historie er jo meget mere og andet. Det autoritative afspejler sig desuden i fraværet af henvisninger og litteraturliste, alt det I kræver af eleverne i bogens afsluttende kapitel (”Om at skrive historie”).

Jeg er helt med på, at der ligger en didaktisk pointe i at anvende kendte eksempler – som fx Hitlers vej til magten – men det ændrer vel ikke på, at netop Hitlers vej er et gennemtæsket emne og et traditionelt valg? Sjovt nok har en anden metodebog (Fra fortid til historie) valgt Besættelsestiden som den røde tråd, som jo ganske vist ikke er helt det samme som Hitlers vej, men vi er nu i det samme nabolag.

Hvad angår jeres forvirrende skelnen mellem ”fortælling” og ”historie”, så forklarer I, at I vil bringe eleverne en forståelse for, at der i historieskrivning ”ofte er en narrativ struktur”. Det er alt sammen meget godt, og I skriver også fint om grundfortællinger etc., men I kommer ikke med nogle begrebsdefinitioner, og pludselig bliver en ”fortælling” det samme som ”tendens”, men det er også noget ”man kan se i en kilde”, mens det i faktaboksen bliver meget uklart, om i virkeligheden ikke al historieskrivning er en, ja, fortælling. På side 54 bruges så pludselig begrebet ”historiefortælling”. Og undskyld mig, det er da forvirrende, at et kapitel om ”Fortælling eller videnskab” slet ikke rummer en linje om videnskab! I kunne med fordel have brugt Hayden Whites teori om narrativitet og plot, så havde eleverne også haft en teoretisk ramme at læne sig op af.

Mine citater om den forvirrende definition af historiefilosofien er ikke taget ude af kontekst, de er taget fra samme kapitel (side 93 og 99), og nej, jeg kan faktisk ikke finde et kapitel om Historisk metode, og så hjælper det da lige fedt, at I har skrevet det på forsiden. Forestil jer, at én af jeres kursister vil slå op i jeres bog, for netop at blive klogere på ”historisk metode”!? Og jeg forstår heller ikke jeres argument om, at I har skrevet i indledningen og på bagsiden at historiefaget er meget

HJEMMESIDEN BRUGER COOKIES

Nogle bruges til statistik og andre sættes af tredjeparts tjenester. Ved at klikke videre accepterer du brugen af cookies. [Læs mere.](#)

OK

Med venlig hilsen
Morten Lassen

Redaktioner
Annonce info
Markedsplads
Læserne mener
Arbejdsliv
Undervisning
Anmeldelser

OK

Tilmeld

2018 GYMNASIESKOLEN

HJEMMESIDEN BRUGER COOKIES

Nogle bruges til statistik og andre sættes af tredjeparts tjenester. Ved at klikke videre accepterer du brugen af cookies. [Læs mere.](#)

OK